

Läsnäolon tukemisen ja poissaoloihin puuttumisen malli

Varhainen puuttuminen

- Luokanopettaja/luokanohjaaja (LO) seuraa [poissaoloja](#) kuukausittain ja ottaa asian puheeksi havaitessaan esim. seuraavia ilmiöitä:
  - Haluttomuus tulla kouluun
  - Luvattomat poissaolot
  - Selvittämättömät tai puutteellisesti selvitetty poissaolot
  - Toistuvat ja pitkäkestoiset sairauspoissaolot
  - Oppilaan toistuvasti valittamat säryt ja pahoinvointi
  - Toistuvat poissaolot samasta oppiaineesta, tietyiltä viikonpäiviltä tai koepäivinä.
  - Toistuvat myöhästymiset
  - Tunnilta kesken poistumiset, kesken päivän poistumiset
  - Oppilas on koulussa, mutta ei tunneilla
  - Huolestuttavat muutokset oppilaan käytöksessä
- Yllä oleviin merkkeihin puututaan matalalla kynnyksellä ja jo ennen 50 tunnin rajan täyttymistä.
- Myös huoltaja voi olla yhteydessä kouluun havaitessaan ko. merkkejä lapsensa koulunkäyntiin liittyen. Lisävinkkejä [tästä](#).
- LO keskustelee havainnoistaan oppilaan ja huoltajan kanssa.
- Selvitetään, tarvitseeko oppilas tukea koulunkäyntiinsä.
- Oppilas, huoltaja ja/tai opettaja voivat tarvittaessa [ottaa yhteyttä](#) esim. erityisopettajaan tai OH-toimijoihin. Myös muita toimijoita voidaan konsultoida matalalla kynnyksellä.
- Wilmaan avataan Poissaolojen seuranta –muistio ja asiaan liittyvät kirjaukset sekä mahdollinen seuranta tehdään sinne.
- Jos huolestuttavat havainnot jatkuvat, voidaan pohtia monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamista jo ennen tuntirajan täyttymistä.

Poissaolojen tuntiraja täyttyy

- Jos oppilaalla täyttyy **50*** poissaolotuntia lukukaudessa opettaja ottaa yhteyttä oppilaaseen ja huoltajaan ja kertoo, että poissaoloja tarkastellaan, jotta varmistetaan oppilaan opintojen eteneminen ja että oppilas pysyy mukana porukassa.
- Mikäli poissaolot ovat selvitettyjä, opinnot etenevät eikä muuta huolta ilmene, opettaja merkitsee uuteen Wilman Poissaolojen seuranta –muistioon poissaolorajan täytyneen ja että poissaoloista on keskusteltu. Muistioon merkitään, mikäli huolta ei havaittu eikä toimenpiteitä tarvita. Tämän jälkeen tilannetta seurataan tavallisten luokkaseurantojen puitteissa. Mikäli jatkoseurannassa ilmenee huolta herättäviä merkkejä, LO ottaa asian puheeksi.
- Mikäli keskustelussa oppilaan ja/tai huoltajan kanssa herää huolta esim. opintojen etenemisestä, oppilaan terveydentilasta tai koulumotivaatiosta, LO kutsuu yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa koolle monialaisen asiantuntijaryhmän ([OPHL 14§ ja 19§](#)), johon kutsuttavat osallistujat harkitaan tapauskohtaisesti.
- Kokoontumisessa (tai sitä ennen) kartoitetaan oppilaan tilanne, tähän mennessä saatu tuki ja päätetään, millä keinoin oppilaan koulunkäyntiä tuetaan. Tarkistetaan pedagogisen tuen taso. Sovitaan tarvittaessa mahdollisesta [yhitydenotosta](#) [perheneuvolaan](#) tai [sosiaalihoitolain mukaisesta yhteydenotosta tuen tarpeen arvioimiseksi](#). Lastensuojeluilmoitus tehdään tarvittaessa ([LsL25§](#))
- Sovitaan seurannasta ja vastuuhenkilöstä. Kokoontumisesta kirjataan Opiskeluhoitokertomus -muistio

* Tuntimäärään lasketaan kaikki poissaolot, myös selvitetty. Kevätlukukauden alussa tarkastellaan koko lukuvuoden poissaolomäärää.

Poissaolot jatkuvat

- Mikäli seurannassa todetaan, että huolta aiheuttavat poissaolot jatkuvat tai oppilaalla täyttyy **100*** poissaolotuntia lukukaudessa, tilannetta tarkastellaan uudelleen ja otetaan yhteyttä oppilaaseen ja huoltajaan.
- Vastuuhenkilö kutsuu yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa koolle monialaisen asiantuntijaryhmän. Tilanteesta voidaan [konsultoida](#) ja/tai kutsua mukaan myös muita kuin aiemmin mukana olleita monialaisia asiantuntijoita (esim. lapsen sosiaalityöntekijä tai HyPen toimijat).
- Kerrataan annettu tuki ja sen vaikutukset
- Tarjotaan intensiivisempää tukea, esim.
  - Yksilöllisesti mietittävät pedagogiset ratkaisut
  - OH-palvelut
  - HyPen palvelut
- Sovitaan vastuuhenkilöstä ja seurannasta.
- Sovitut asiat ja vastuut kirjataan Opiskeluhoitokertomus -muistioon.
- Huolen jatkuessa tai jos tukitoimet ja seuranta eivät riitä, tehdään [sosiaalihoitolain mukainen yhteydenotto tuen tarpeen arvioimiseksi](#) tai [lastensuojeluilmoitus](#).

* Tuntimäärään lasketaan kaikki poissaolot, myös selvitetty. Kevätlukukauden alussa tarkastellaan koko lukuvuoden poissaolomäärää.

Läsnäolon tukeminen ja poissaolojen ennaltaehkäisy

Oppilaiden myönteinen ja yksilöllinen kohtaaminen, positiivinen palaute sekä riittävät ja oikea-aikaiset oppimisen tukitoimet. Kodin ja koulun yhteistyö ja vuorovaikutus. Yhteisöllinen opiskeluhoito: Oppilaiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukeva toiminta. Kouluissa tehtävä nuorisotyö. Poissaolojen ajantasainen merkitseminen ja niiden seuranta. Aktiivinen tiedottaminen oppilaille ja koteihin läsnäolon ja poissaolojen merkityksestä ja niiden seuraamisen käytännöistä.

Opetuksen järjestäjän tulee ennaltaehkäistä perusopetukseen osallistuvan oppilaan poissaoloja sekä seurata ja puuttua niihin suunnitelmallisesti.

Opetuksen järjestäjän tulee ilmoittaa luvattomista poissaoloista oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. (Pol. 26§)

Oppilaan tulee osallistua perusopetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta. (Pol. 35§)

Huoltajalla on lainmukainen velvollisuus varmistaa, että huollettavan oppivelvollisuus tulee suoritettua (OpVL 9§)

Koulun toimijoilla on velvollisuus ohjata opiskeluhoitoon palveluihin (OPHL 11§ ja 16§)

Lastensuojelulain (25 §) mukainen ilmoitusvelvollisuus koskee koulun henkilöstöä eri tilanteissa.

Tietoja ja vinkkejä huoltajalle

Poissaoloista ilmoittaminen ja poissaololuvan anominen

Oppilaan sairauspoissaoloista ilmoitetaan kunkin koulun omien käytänteiden mukaisesti. Hammaslääkäri- ym. käynneistä tiedotetaan luokanopettajaa/luokanohjaajaa mahdollisimman hyvissä ajoin. Esim. lomamatkaa tai urheiluleiriä varten luokanopettaja /luokanohjaaja voi myöntää luvan poissaoloon 1-5 päiväksi, pidemmäksi aikaa rehtori. Hakemus tehdään kunkin koulun käytänteiden mukaisesti.

Opettajan tekemän Selvittämätön poissaolo –merkinnän huoltaja voi Wilmassa selvittää kahdella eri koodilla:

- Poissaolo, terveydelliset syyt
- Luvaton poissaolo, selvitetty. Lisätietoa huoltajan merkinnöistä [tästä](#).

Opettaja voi näiden lisäksi merkitä ennalta anotun poissaolon myös koodilla *Poissaolo, ennalta anottu vapaa* tai *Muu selvitetty poissaolo* (tätä käytetään, jos muut koodit eivät sovellu). Koulun käytössä ovat myös merkinnät *Muu koulutyö*, *länä* ja *Opiskelu muualla*. Nämä merkinnät eivät kerrytä poissaoloa eivätkä näy huoltajalle. Lisätietoa koulun käytössä olevista merkinnöistä [tästä](#).

Miten voit huoltajana tukea lapsesi koulunkäyntiä?

- Pyri säilyttämään keskusteluyhteys lapsen kanssa kaikissa tilanteissa.
- Tavallinen arki tukee koulunkäyntiä. Tue toiminnallasi säännöllistä ateriarytmiä ja terveellisiä ruokavalintoja.
- Auta lastasi saamaan riittävästi unta öisin sekä säilyttämään normaali vuorokausirytmisi. Tämä saattaa tarkoittaa puhelimen käytön sekä pelaamisen rajoittamista öiseen aikaan.
- Liikkuminen ja harrastukset auttavat sekä jaksamisessa että kaverisuhteissa.
- On tärkeää, että lapsi liikkuu erilaisissa ympäristöissä eikä jumiudu kotiin.

Koulunkäynnin ongelmia ennakoivia merkkejä:

- Haluttomuus lähteä kouluun
- Vaikeus palata kouluun loman tai sairauden jälkeen
- Useita luvattomia poissaoloja tai myöhästelyjä
- Poissaoloja erityisesti sellaisina päivinä, jolloin on esim. koe, esitelmä, tietyn aineen tai tietyn opettajan oppitunti
- Lisääntyneet psykosomaattiset oireet, esim. vatsakipu tai päänsärky
- Lisääntyneet käynnit kouluterveydenhoitajan luona
- Jatkuva yhteydenpito kotiin koulupäivän aikana

Mikäli lapsesi kieltäytyy lähtemästä kouluun:

- Pyydä apua mahdollisimman pian! Mitä kauemmin poissaolot jatkuvat, sitä vaikeampaa kouluun palaaminen on.
- Älä hyväksy poissaoloja, joiden syistä et ole ehdottoman varma. Käytä Wilmassa poissaolon selvittämiseen Luvaton poissaolo, selvitetty -merkintää, jos lapsi on ollut omalla luvallaan poissa tunnilta.
- Ole yhteydessä kouluun. Yhteyttä voit ottaa opettajien ja rehtorin lisäksi myös esim. kouluterveydenhoitajaan, -kuraattoriin tai -psykologiin. Voit myös tarvittaessa olla matalalla kynnyksellä yhteydessä esim. HyPeen tai perheneuvolaan.
- Havainnoi ja selvittele lapsesi kanssa keskustellen, mikä hankaloittaa kouluun menemistä.
- Ole ystävällinen, mutta päättäväinen!
- Mikäli poissaolot jatkuvat, pyydä, että koulussa järjestettäisiin palaveri asian tiimoilta. Koululla voidaan koota monialainen asiantuntijaryhmä lapsesi tueksi. Ryhmän kokoonpanoa mietitään yhdessä lapsen ja opettajan kanssa. Ryhmässä voidaan pohtia, millä keinoin ja keiden toimesta lapsesi koulunkäyntiä voidaan parhaiten tukea.

Linkki lisätietoihin:<https://peda.net/laukaa/poissaoloihin-liittyva-toiminta-laukaassa/lasnaolon-tukeminen-ja-poissaoloihin-puuttuminen-laukaan-peru/lasnaolon-tukeminen-ja-poissaoloihin-puuttuminen-laukaassa.3:file/download/a4f36cb1be6400d9b7226bb948400a182aa008bd/L%C3%A4sn%C3%A4olon%20tukeminen%20ja%20poissaoloihin%20puuttuminen%20Laukaassa.pdf>